

(इंग्रजीमध्ये टंकलिखित केलेल्या न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

हरियाणा राज्य

विरुद्ध

डॉ. ए. के. सिन्हा

20 फेब्रुवारी 1997

[के. रामास्वामी आणि एस. सागर अहमद, न्यायमूर्ती]

सेवा प्रकरण

अखिल भारतीय सेवा (उर्वरित सेवा प्रकरण अटी) नियम, 1960:

नियम 2 (ब) राज्य संवर्गाला वाटप केलेल्या एल. ए. एस. च्या पी. एच. डी. पदवीच्या सदस्यासाठी आगाऊ वेतनवाढ-सेवेदरम्यान पी. एच. डी. पदवी मिळवणे-चार आगाऊ वेतनवाढीसाठी दावा-धारण करण्यायोग्य नाही. केंद्र सरकारने कोणतीही सहमती न मिळाल्यास आणि त्या वतीने राज्य सरकारला अखिल भारतीय सेवा संवर्गातील कर्मचाऱ्यांना प्रोत्साहन देण्यास परवानगी देणारा स्पष्ट आदेश संमत न झाल्यास, राज्य सेवेद्वारे शासित राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांना दिलेले प्रोत्साहन लागू होत नाही आणि म्हणूनच, उत्तरवादी , आय. ए. एस. त्याच्या पी. एच. डी. पदवी मिळविण्यासाठी चार वेतनवाढीच्या प्रोत्साहनासाठी पात्र नाही.

दिवाणी अपील न्यायाधिकरण:

1983 चा दिवाणी अपील क्रमांक 11411.

1981 च्या सी. डब्ल्यू. पी. क्रमांक 5173 मधील पंजाब आणि हरियाणा उच्च न्यायालयाच्या दिनांक 11.03.1982 च्या न्यायनिर्णय आणि आदेशावरून.

अपीलकर्ता प्रेम मल्होत्रासाठी बी. एस. चाहर

न्यायालयाने पुढील आदेश दिला

विशेष अनुमती द्वारे हे अपील पंजाब आणि हरियाणा उच्च न्यायालयाच्या 11 मार्च 1982 रोजी सी. डब्ल्यू. पी. क्र. 5173/81 मध्ये दिलेल्या न्यायनिर्णया वरून उद्भवते. उत्तरवादी , एक आय. ए. एस., जो हरियाणा संवर्गासाठी नियुक्त करण्यात आला होता, त्याने सेवेत असताना 1979 मध्ये पीएच. डी. पदवी प्राप्त केली होती. त्यांची डॉक्टरेट पदवी मिळवण्यासाठी त्यांना चार आगाऊ वेतनवाढ देण्याचे निर्देश राज्याला द्यावेत, अशी मागणी करणारी रिट याचिका त्यांनी दाखल केली. राज्याने आपल्या आदेशाद्वारे अशा प्रकारचा दिलासा यापूर्वी नाकारला होता. परिणामी, त्यांनी उच्च न्यायालयात रिट याचिका दाखल केली. अखिल भारतीय सेवा (सेवा अवशेषांच्या अटी) नियम, 1960 च्या नियम 2 (ब) मध्ये (थोडक्यात, 'नियम') अशा प्रोत्साहनांच्या अनुदानास प्रतिबंध करणाऱ्या कोणत्याही विरुद्ध नियमांची तरतूद केलेली नाही, या आधारावर, त्या उच्च न्यायालयाच्या विद्वान एकल न्यायाधीशाच्या निर्णयानंतर विभागीय खंडपीठाने राज्याला विनंती केल्याप्रमाणे त्यांना आगाऊ वेतनवाढ देण्याचे निर्देश दिले. परिणामी, हरियाणा राज्यातील वर्ग 2 आणि 3 मधील कर्मचाऱ्यांना आगाऊ वेतनवाढीचे प्रोत्साहन देणारे 23 ऑक्टोबर 1978 रोजीचे सरकारचे आदेश आकर्षित केले जाऊ शकतात. त्यामुळे, उत्तरवादी ला समान लाभ मिळण्याचा हक्क आहे. या न्यायालयाने अनुमती दिली आहे आणि उत्तरवादी ला नोटीस बजावली आहे.

उत्तरवादी सेवेतून निवृत्त झाला असल्याची पुष्टी करून नोटीस परत करण्यात आली.

त्याने उपस्थित दिलेली नाही. प्रश्न असा आहे की राज्याच्या संवर्गासाठी नियुक्त केलेला आय.

ए. एस. अधिकारी वर्ग II आणि III अधिकाऱ्यांना आणि अगदी राज्य सेवेतील वर्ग I

कर्मचाऱ्यांनाही देण्यात आलेल्या प्रोत्साहनाच्या आधारे आगाऊ वेतनवाढीसाठी पात्र आहे का आणि नियमांच्या विशिष्ट नियम 2 (बी) द्वारे शासित आय. ए. एस. अधिकाऱ्यांनाही हे लागू होते का? नियम 2 (ब) खालीलप्रमाणे वाचल जातो.उर्वरित बाबींसाठी तरतूद करण्याचा केंद्र सरकारचा अधिकार: अखिल भारतीय सेवेसाठी नियुक्त केलेल्या व्यक्तीच्या सेवेच्या अटींशी संबंधित बाबींचे नियमन करण्यासाठी केंद्र सरकार संबंधित राज्य सरकारांशी सल्लामसलत केल्यानंतर, अखिल भारतीय सेवा कायदा, 1951 (1951 चा 61) अंतर्गत बनवलेल्या किंवा बनविलेल्या मानल्या गेलेल्या नियमांमध्ये कोणतीही तरतूद नसलेल्या बाबींचे नियमन करण्यासाठी नियम बनवू शकते आणि असे नियम तयार होईपर्यंत अशा बाबींचे नियमन केले जाईल:

()XXXX

xxxxxxxx

(ब) राज्याच्या कामकाजाशी संबंधित असलेल्या व्यक्तींच्या बाबतीत, राज्य नागरी सेवा वर्ग 1 च्या अधिकाऱ्यांना लागू असलेल्या नियम, विनियम आणि आदेशांनुसार, अशा अपवाद आणि बदलांच्या अधीन राहून केंद्र सरकार संबंधित राज्य सरकारशी सल्लामसलत केल्यानंतर लेखी आदेशाद्वारे करू शकेल.

त्याचे वाचन स्पष्टपणे सूचित करेल की केंद्र सरकार, संबंधित राज्य सरकारशी सल्लामसलत केल्यानंतर, अखिल भारतीय सेवेत नियुक्त केलेल्या व्यक्तींच्या सेवेच्या अटींशी संबंधित बाबींमध्ये नियमन करण्यासाठी नियम बनवू शकते, ज्यासाठी अखिल भारतीय सेवा कायदा, 1951 अंतर्गत तयार केलेल्या किंवा बनविलेल्या मानल्या गेलेल्या

नियमांची तरतूद नाही, जोपर्यंत हे नियम तयार केले जात नाहीत आणि अशा बाबी नियंत्रित केल्या जातील.

राज्याच्या कामकाजाशी संबंधित असलेल्या व्यक्तींच्या बाबतीत, अधिकाऱ्यांना लागू असलेल्या नियम, विनियम आणि आदेशांनुसार, अशा अपवाद आणि बदलांसह. केंद्र सरकार संबंधित राज्य सरकारशी सल्लामसलत केल्यानंतर, लेखी आदेशाद्वारे करू शकेल. केंद्र सरकारच्या कोणत्याही संमतीच्या अनुपस्थितीत आणि त्या वतीने राज्य सरकारला अखिल भारतीय सेवा संवर्गातील कर्मचाऱ्यांना प्रोत्साहन देण्यास परवानगी देणारा स्पष्ट आदेश संमत न झाल्याने, राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांना राज्य सेवेतील दिले जाणारे प्रोत्साहन लागू होत नाही आणि म्हणूनच, आय. ए. एस. म्हणून उत्तरवादी त्याच्या पीएच. डी. पदवीच्या संरक्षणासाठी चार आगाऊ वाढीच्या प्रोत्साहनासाठी पात्र नाही.

त्यानुसार, अपीलस परवानगी आहे.

उच्च न्यायालयाचा निर्णय बाजूला सारण्यात आला आहे.

त्या न्यायनिर्णयात विद्वान एकल न्यायाधीशाचा निर्णय उलटवला जातो.

खर्चाविषयी कोणतेही आदेश नाही.

अपीलाला परवानगी देण्यात आली.

अस्वीकरण

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल."

X-X-X-X